מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מנהגי יום כיפור ואת משמעותו כיום של חשבון נפש וסליחה
- להבחין בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית ביום כיפור
- לתרגל לשון ואוצר מילים הקשורים ליום כיפור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – חידון הבנה

1. ג – י' בתשרי
2. ב – לחשוב בכנות על המעשים שלנו ואיך להשתפר
3. ד – נעילה
4. א – ניקיון, פשטות והתחלה חדשה
5. א – לשתות משקה מתוק או לאכול מאפה ביתי
6. ב – את הסיגד

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כמעט אין נהיגה ביום כיפור ברוב הארץ
2. לא נכון – יש דרכים שונות – תפילה, שקט, שיחה משפחתית
3. לא נכון – צריך לרצות את החבר ולבקש סליחה ישירות ממנו
4. נכון – כך מצוין בטקסט על מנהגי הקהילות

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שקט
2. לבן
3. מחזור
4. כל נדרי
5. אופניים
6. קייסים

חלק ד' – התאימו בין המושג למשמעותו

- 1 – ב (התפילה הפותחת את יום כיפור בערב)
- 2 – א (התפילה שבסוף היום)
- 3 – ה (הארוחה לפני תחילת הצום)
- 4 – ג (לחשוב בכנות על מעשינו)
- 5 – ד (חלוק לבן ופשוט שלובשים בתפילה)

חלק ה' – חושבים לעומק

1. מוחשי: בגדים לבנים / מחזור. בלתי מוחשי: בקשת סליחה / חשבון נפש
2. יש תחושת שותפות ותמיכה כשכולם עושים את אותו הדבר
3. שצריך לפנות ישירות לחבר שפגענו בו ולבקש ממנו סליחה

חלק ו' – כתיבה פתוחה

1. התייחסות כנה, שימוש בלשון מכבדת, הסבר קצר על המצב
2. להיות שקטים, לא להפריע, לכבד בחירות שונות במשפחה ובקהילה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- חשיבה כנה על מעשינו ואיך להשתפר
- בגדים לבנים / מחזור / נרות / טלית
- כי יום כיפור מכפר רק על עבירות כלפי האלוהים, לא כלפי בני אדם

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשיחה קצרה על למה קשה לבקש סליחה לפני מילוי הדף
- מומלץ לבצע את פעילות דואר הסליחה כהמשך לחלק הכתיבה הפתוחה
- יש לאפשר לתלמידים לבחור אם לשתף את מכתב הסליחה או לשמור לעצמם

דף תרגול: יום כיפור – יום של שקט ושל סליחה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יום כיפור הוא יום שקט מאוד בישראל. בדף הזה נלמד על המנהגים של היום, ועל בקשת סליחה.

📖 מילון קטן:

חשבון נפש	לחשוב בכנות מה עשינו טוב ומה פחות
כל נדרי	התפילה שפותחת את יום כיפור בערב
נעילה	התפילה שבסוף יום כיפור
מחזור	ספר התפילות המיוחד לימים הנוראים
סעודה מפסקת	הארוחה המשפחתית לפני תחילת הצום
קייסים	מנהיגי הדת בקהילת ביתא ישראל
פיוס	השלמה בין אנשים אחרי מריבה או פגיעה

1 חלק א׳ – חידון הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי חל יום כיפור?

א) א׳ בתשרי ב) ט״ו בתשרי ג) י׳ בתשרי ד) כ״ה בכסלו

2. מה המשמעות של חשבון נפש?

א) לספור כסף ב) לחשוב בכנות על המעשים שלנו ואיך להשתפר ג) לפתור תרגילים בחשבון

ד) להכין רשימת קניות

3. איך קוראים לתפילה האחרונה ביום כיפור?

א) כל נדרי ב) הבדלה ג) קידוש ד) נעילה

4. למה לובשים לבן ביום כיפור?

א) ניקיון, פשטות והתחלה חדשה ב) חורף שמגיע ג) מסיבה ד) את צבע הים

5. מה עושים בסיום הצום במשפחות מסוימות?

א) לשתות משקה מתוק או לאכול מאפה ביתי ב) לצאת לטיול ארוך ג) להדליק אש גדולה

ד) לנסוע לים

6. איזה חג בא אחרי יום כיפור אצל יהדות אתיופיה?

א) ראש השנה ב) את הסיגד ג) פורים ד) ל״ג בעומר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביום כיפור רחובות רבים בישראל ריקים ממכוניות.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	כל המשפחות בישראל חוגגות את יום כיפור באותה הדרך בדיוק.	☐	☐
3	לפי המשנה, יום כיפור מכפר על פגיעה בחבר גם בלי לבקש ממנו סליחה.	☐	☐
4	בקהילות ספרדיות ומזרחיות נהוג לומר סליחות כבר מחודש אלול.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. יום כיפור הוא היום ה _____ ביותר בשנה.

2. רבים לובשים _____ ביום כיפור כסמל לניקיון ולהתחלה חדשה.

3. ה _____ היא ספר התפילות המיוחד לימים הנוראים.

4. התפילה שפותחת את יום כיפור בערב נקראת _____ .

5. בהרבה ערים ילדים רוכבים על _____ ברחובות הריקים.

6. מנהיגי הדת בקהילת ביתא ישראל נקראים _____ .

4 חלק ד' – התאימו בין המושג למשמעותו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כל נדרי	___	**א.** התפילה שבסוף היום
2. נעילה	___	**ב.** התפילה הפותחת את יום כיפור בערב
3. סעודה מפסקת	___	**ג.** לחשוב בכנות על מעשינו
4. חשבון נפש	___	**ד.** חלוק לבן ופשוט שלובשים בתפילה
5. קיטל	___	**ה.** הארוחה לפני תחילת הצום

5 חלק ה' – חושבים לעומק

ענו בקצרה.

1. תנו דוגמה אחת למורשת מוחשית ודוגמה אחת למורשת בלתי מוחשית ביום כיפור.

2. למה לדעתכם קל יותר לבקש סליחה כשכולם עושים זאת באותו זמן?

3. מה לומדים מהמשפט שאומר שעבירות בין אדם לחברו דורשות פיוס אישי?

6 חלק ו' – כתיבה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו מכתב סליחה קצר לחבר/ה או לבן/בת משפחה – על מה אתם רוצים לבקש סליחה.

2. איך אפשר לכבד ביום כיפור גם מי שמתפלל וצם וגם מי שלא?

כרטיס יציאה

מהו חשבון נפש?

תנו דוגמה אחת למנהג מוחשי ביום כיפור

למה חשוב לבקש סליחה באופן אישי מהחבר שפגענו בו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀